

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра романських мов та інтерлінгвістики

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
СЕМАНТИКО-СТИЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (французька). Переклад

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри
романських мов та інтерлінгвістики
№ 1 від 28 серпня 2020 року

Завідувач кафедри О. В. Станіслав

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	0203 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (французька) Перший (бакалаврський)	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 60/2		Рік навчання 4
		Семестр 7
ІНДЗ: є		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 16 год.
		Самостійна робота 30 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання: французька		

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я та по батькові	Андрієвська Вікторія Валеріївна
Науковий ступінь	Кандидат філологічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри романських мов та інтерлінгвістики
Контактна інформація	andriievaska.viktoriia@vnu.edu.ua Корпус А, каб. 223
Розклад занять	https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-inozemnoi-filologii Вкладка – «Розклад занять»
Розклад консультацій	Згідно з розкладом, затвердженим кафедральним розписом

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Лексико-граматичні та семантико-стилістичні аспекти перекладу» є частиною циклу дисциплін професійної та практичної підготовки бакалавра. Вивчення навчальної дисципліни надає можливість студентам оволодіти поняттям тексту для перекладу як багаторівневого механізму комунікації та правильно обирати перекладацьку стратегію під час професійного чи особистого іншомовного спілкування, письмового чи усного перекладу.

У межах курсу передбачено вивчення 2 змістових модулів:

1. Les aspects sémantiques de la traduction.
2. Les aspects stylistique de la traduction.

2. Пререквізити. Підґрунтям для викладання навчальної дисципліни «Семантико-стилістичні аспекти перекладу» є врахування цілісного та системного наукового світогляду з використанням знань в сфері мовознавства та перекладу. У вивченні дисципліни застосовуються знання, отримані з практики основної іноземної мови (рівень $\geq B1$), практичної граматики, лексикології основної мови, вступу до мовознавства, циклу дисциплін теорії та практики письмового перекладу.

Постреквізити. Знання та уміння з навчальної дисципліни будуть необхідними для вивчення навчального курсу «Перекладознавчий аналіз тексту», а також під час проходження виробничої (перекладацької) практики.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. *Метою* навчальної дисципліни «Семантико-стилістичні аспекти перекладу» є формування у студентів основні практичні навички подолання лексико-граматичних та семантико-стилістичних проблем перекладу текстів, що виникають внаслідок певних лексичних, граматичних, синтаксичних та стилістичних особливостей будови та функціонування текстів.

Завдання навчальної дисципліни: ознайомити студентів з актуальними проблемами перекладу, що виникають на лексико-граматичному та семантико-стилістичному рівнях функціонування текстів; сформувати у студентів навички ефективного подолання зазначених проблем перекладу текстів; навчити студентів на практиці застосовувати необхідні перекладацькі стратегії та моделі можливих трансформацій, що допоможуть досягти адекватного рівня перекладу текстів з французької мови на українську та навпаки.

4. Результати навчання (компетентності). Виконання завдань курсу «Семантико-стилістичні аспекти перекладу» дозволить студентові сформувати професійні уміння та навички перекладу на базі отриманих теоретичних знань, а також виховати потребу систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності в сфері своєї майбутньої спеціальності. Крім того, вивчення курсу дозволить опанувати такі компетентності: уміння здійснювати семантико-стилістичний аналіз усних та писемних текстів різних функціональних стилів мови; навички використовувати відповідні перекладацькі стратегії для подолання семантико-стилістичних проблем перекладу текстів; здатність вільно оперувати загальною та вузькоспеціальною термінологією та знаходити її адекватні іншомовні відповідники; уміння реферувати тексти на основі аналізу лексичних та граматичних засобів когезії; навички якісно перекладати тексти з французької мови на українську та навпаки з урахуванням їх семантичних та стилістичних особливостей; здатність ефективно користуватися сучасними двомовними та тлумачними словниками.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ. заняття	Самост. робота	Конс.	*Форма контролю / Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Les aspects sémantiques de la traduction						
Thème 1. Le sens sémantique du mot et ses fonctions dans l'organisation du texte.	8	2	2	4	-	ДБ = 4 ДС = 1
Thème 2. La traduction des noms propres, des expressions imagées et figées.	13	2	4	6	1	ДБ = 4 ДС = 1
Thème 3. La traduction des termes, des internationalismes et des réalités.	9	-	2	6	1	ДБ = 4 Т = 6
Разом за змістовим модулем 1	30	4	8	16	4	20
Змістовий модуль 2.						
Les aspects stylistiques de la traduction.						
Тема 4. Les aspects stylistiques de la lexique et de la grammaire.	8	2	2	4	-	ДБ = 4 ДС = 1
Тема 5. Les figures stylistiques et leur traduction.	11	2	4	4	1	ДБ = 4 ДС = 1
Thème 6. L'analyse sémantique et stylistique du texte à traduire.	11	2	2	6	1	ДБ = 4 ДС = 1 Т = 5
Разом за змістовим модулем 2	30	6	8	14	4	20
Загалом за поточний контроль						40
Види підсумкових робіт						Бал
ІндЗ. Переклад тексту з урахуванням його семантико-стилістичних особливостей.						30
Конспект лекцій						10
Підсумковий тест						20
Загалом за підсумковий контроль						60
Всього годин / балів	60	10	16	30	4	100

*Форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

№ з/п	Види завдань
1.	Підготовка повідомлення на тему «Граматична синонімія як проблема перекладу», пошук додаткової інформації в мережі Інтернет.
2.	Підготовка повідомлення на тему «Граматична антонімія як проблема перекладу», пошук додаткової інформації в мережі Інтернет
3.	Вивчення навчальної літератури за темою «Основні синтаксичні перетворення на рівні цілих речень».
4.	Вивчення навчальної літератури за темою «Переклад метонімії та іронії»
5.	Вивчення навчальної літератури за темою «Жанрово-стилістичні труднощі перекладу»

6.	Конспектування та складання тез за темою «Сутність адаптованого перекладу»
7.	Опрацювання лекцій.
8.	Опрацювання довідкової літератури та підготовка реферативних повідомлень до практичних занять.
9.	Комплексний аналіз перекладів текстів різних стилів.
10.	Підготовка до поточного та підсумкового тестування.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Усі види діяльності студента, вказані у програмі та силабусі навчальної дисципліни «Лексико-граматичні та семантико-стилістичні аспекти перекладу», підлягають оцінюванню. Основні види роботи включають опрацювання матеріалів лекцій для участі в обговоренні дискусійних питань та виконання поточного тематичного тестування, роботу із довідковими джерелами для участі у дебатах на семінарських заняттях, виконання завдань самостійної роботи тощо. Максимальна кількість балів за поточне оцінювання із 2 змістових модулів становить 40 балів. Розподіл балів див. у Розділі III п. 5 силабусу Форми контролю/бали.

Оцінювання видів робіт студента і розподіл балів укладено таким чином, аби дозволити студентові бути максимально мобільним і гнучким в організації навчання. Так у разі відсутності студента на лекційному занятті він представляє конспект лекції та проходить тестування із відповідної теми (якщо таке є не складене); на практичному (семінарському) занятті – студент готує повідомлення із трьох питань, винесених на обговорення під час семінарського заняття чи практичне завдання до нього, у письмовій формі.

Усі види роботи, що підлягають до-, пере- чи складанню поза графіком, передбаченим розкладом на їх виконання, оцінюються у 80-процентному співвідношенні до початкової вартості виду роботи (див. таблицю у Розділі III п. 5 Форми контролю/бали)

Учасник освітнього процесу зобов'язаний дотримуватися навчальної етики, толерантно та з повагою ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися графіку проведення та термінів складання усіх видів робіт, передбачених програмою навчальної дисципліни, повідомляти викладача про його зміни, бути організованим і сумлінним, нести особисту та колективну відповідальність, без вагань звертатися до викладача за додатковими консультаціями та роз'ясненнями у разі потреби.

У питанні академічної доброчесності студент зобов'язаний вказувати джерела, якими послуговувався, додавати їх опис до кожного виду роботи, не поширювати та не копіювати авторські матеріали, не вдаватися до обману та списування, повідомляти куратора академічної групи у разі виявлення порушень етики академічної доброчесності та випадків (само)плагіату, необ'єктивного оцінювання результатів роботи студентів чи/та хабарництва.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль включає представлення студентом конспектів лекцій, виконання підсумкового тесту та підготовку ІндЗ. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль становить 60 балів.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може дібрати/покращити свої бали. У разі незадовільної оцінки за підсумковий тест чи її відсутності – (пере)скласти його. Усі умови до-, пере-, складання відповідних видів робіт обговорюються студентом та викладачем не пізніше, ніж за 5 (п'ять) днів до дати заліку згідно з розкладом.

Усі види роботи, що підлягають до-, пере- чи складанню поза графіком, передбаченим розкладом на їх виконання, оцінюються у 80-процентному співвідношенні до початкової вартості виду роботи (див. таблицю Розділі III п. 5 Форми контролю/бали).

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

а) Основна література

1. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу : підручник. Вінниця : Нова Книга, 2006. 592 с.
2. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). Москва : Высшая школа, 1990. 254 с.
3. Калинина В. Д. Теория и практика перевода : курс лекций / В. Д. Калинина. Москва : Изд-во РУДН, 2008. 179 с.
4. Латышев Л. К. Технология перевода : учеб. пособ. по подготовке переводчиков. Москва : НВИ-ТЕЗАУРУС, 2001. 280 с.
5. Лексико-фразеологические основы перевода. Москва : Изд-во литер. на иностр. языке, 1960. 175 с.

б) Додаткова література

6. Алексеева И. С. Введение в переводоведение : учеб. пособ. для студ. филол. и лингв. фак. высш. учеб. завед. – СПб. : Филологический факультет СПбГУ; Москва : Изд-во центр «Академия», 2004. 352 с.
7. Брандес М. П., Провоторов В.И. Предпереводческий анализ текста (для ин-тов и фак-тов иностр. яз.): учеб. пособ. 3-е изд., стереотип. Москва : НВИ-ТЕЗАУРУС, 2001. 224 с.
8. Виноградов В. С. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы. Москва : Изд-во Инстит. общего среднего образования РАО, 2001. 224 с.
9. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів : Вища шк., 1983. 158 с.
10. Казаков Т. А. Практические основы перевода. СПб. : Союз, 2005. 317 с.
11. Львовская З. Д. Современные проблемы перевода. Москва: Изд-во ЛКИ, 2008. 220 с.
12. Мірам Г. Є. Основи перекладу: курс лекцій. Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2003. 240 с.
13. Міщенко Л. А., Турченко О. М. Посібник з художнього перекладу до курсу «Теорія і практика перекладу». Вінниця : Нова книга, 2003. 176 с.
14. Попович А. Г. Проблемы художественного перевода. Москва, 1980. 246 с.
15. Фесенко Т. А. Концептуальные основы перевода. Тамбов : Изд-во Тамб. ун-та, 2001. 124 с.